

Corrents Teòrics en Arqueologia

Codi: 100725
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500241 Arqueologia	OB	3	2

Professor de contacte

Nom: Jordi Cortadella Morral

Correu electrònic: Jordi.Cortadella@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Vicenç Lull Santiago

Jordi Cortadella Morral

Prerequisits

Per dotar a l'alumnat d'una formació bàsica en els conceptes, teories i hipòtesis explicatives sobre les societats del passat que es deriven dels estudis arqueològics, cal que l'alumnat tingui uns coneixements previs en Prehistòria i Història en general, des de l'Antiga fins a la Contemporània.

Objectius

- Buscar, seleccionar i gestionar informació de forma autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa. Saber utilitzar de forma experta les possibilitats d'Internet.
- Dominar en el grau necessari els idiomes rellevants en la pràctica professional.
- Adquirir habilitats per a l'anàlisi crítica de textos arqueològics, identificant i contextualitzant històricament els problemes plantejats i els recursos teòrics i metodològics emprats per a la seva resolució.
- Reconèixer i posar en pràctica les següents habilitats per al treball en equip: compromís amb el mateix, hàbit de col·laboració, capacitat per incorporar-se a la resolució de problemes.
- Debatre a partir del coneixement especialitzat adquirit en un context interdisciplinari.

Competències

- Contextualitzar els conceptes de la teoria arqueològica i el seu origen, i distingir els principals debats epistemològics i metodològics en les ciències socials.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.

- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Avaluar críticament les fonts i els models teòrics.
2. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
3. Debatre a partir del coneixement especialitzat adquirit en un context interdisciplinari.
4. Dominar en el grau necessari els idiomes rellevants per a la pràctica professional.
5. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuais en els textos formals i científics
6. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
7. Identificar els desenvolupaments interdisciplinaris recents que afecten l'arqueologia.
8. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
9. Utilitzar el vocabulari tècnic específic i d'interpretació de la disciplina.

Continguts

S'exposaran les directrius teòriques i l'estructura metodològica de la disciplina arqueològica i es revisarà el desenvolupament històric de l'arqueologia des dels seus orígens fins a la "New Archaeology":

- 1) Teoria general del coneixement científic: ontologia, epistemologia i usos socials
- 2) Del mite al logos. L'arqueologia en el pensament grec.
- 3) Art i arqueologia.
- 4) L'arqueologia filològica.
- 5) Evolucionisme, difusionisme, particularisme i funcionalisme.
- 6) L'escola històrico-cultural: principis generals.
- 7) L'escola històrico-cultural i les tipologies cronoculturals.
- 8) Filosofia de la ciència: diferències entre teoria, mètodes i tècniques.
- 9) L'arqueologia processual anglosaxona (New Archaeology i Analytical Archaeology)
- 10) La difusió de l'arqueologia processual. Ciència o història. Explicació o comprensió.

Metodologia

L'assignatura es compon de classes teòriques i seminaris.

- A les classes teòriques s'introduiran els continguts centrals de cadascun dels temes, tot relacionant els diferents corrents teòrics amb el seu context històric i les problemàtiques que tracten de resoldre.

- En els seminaris s'efectuaran treballs en equip d'anàlisi d'aplicacions teòriques en la pràctica de l'arqueologia.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	40	1,6	1, 7
Tipus: Supervisades			
Seminaris pràctics d'aula	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9
Tipus: Autònomes			
Treball i estudi individual o en grup	78	3,12	1, 2, 4, 7

Avaluació

L'assignatura serà avaluada mitjançant: treballs individuals i en grup, comentaris de text o documentals, presentacions públiques i proves teòriques.

El sistema d'avaluació s'organitza en 3 mòduls, cadascun dels quals tindrà assignat un pes específic en la qualificació final:

- Mòdul de lliurament de treballs: en aquest mòdul s'avaluaran els treballs presentats durant el curs.
- Mòdul de presentacions públiques i debats en aula (seminari).
- Mòdul de proves escrites per reforçar la comprensió del vocabulari tencin i dels models teòrics.

Per accedir a la Reavaluació, cal haver-se presentat a totes les proves i haver superat com a mínim la meitat (nota de tall: 4).

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Lliurament de treballs	50	0	0	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Presentació de treball i debat en aula	20	10	0,4	3, 4, 5, 6, 8, 9
Proves teòriques	30	2	0,08	1, 5, 6, 7, 9

Bibliografia

Binford, L. R. (1962), "Archaeology as anthropology", *American Antiquity*, 28: 217-225.

Childe, V. G. (1984), *La evolución social*. Alianza, Madrid.

Clarke, D. L. (1968), *Analitical Archaeology*. (trad. cast. Arqueología analítica. Bellaterra, Barcelona, 1984).

Courbin, P. (1982), *Qu'est-ce que l'archéologie?* Payot, París.

Daniel, G. (1986). *Historia de la arqueología: de los anticuarios a V. Gordon Childe*. Madrid.

- Daniel, G. (1987). Un siglo y medio de arqueología. México.
- Díaz-Andreu, M.; Mora, G.; Cortadella, J. (coord.) (2009). Diccionario histórico de la arqueología en España (siglos XV-XX). Madrid.
- Gándara, M. (1981), "La vieja "Nueva Arqueología", Boletín de Antropología Americana, 3: 7-70.
- Gutiérrez Lloret, S., (1997). Arqueología. Introducción a la historia material del pasado. Alicante.
- Hempel, C. (1987), Filosofía de la ciencia natural. Alianza, Madrid.
- Johnson, M. H. (2000) Teoría arqueológica. Una introducción. Ariel, Barcelona.
- Johnson, M. H. (2006). "Archaeology and theoretical culture". Archaeological Dialogues, 13: 167-182
- Lambert-Karlovsky, C. (ed.) (1989). Archaeological thought in America. Cambridge.
- Lull, V. i Micó, R. 1997, "Teoría arqueológica I. Los enfoques tradicionales: las arqueologías evolucionistas e histórico-culturales", Revista d'Arqueologia de Ponent, 7: 107-128.
- Lull, V. i Micó, R. 1998, "Teoría arqueológica II. La arqueología procesual", Revista d'Arqueologia de Ponent, 8: 61-78.
- Moro, O. (2007). Arqueología prehistórica e historia de la ciencia. Hacia una historia crítica de la arqueología. Barcelona.
- Richard, N. (1992). L'invention de la préhistoire, Une anthologie. París.
- Schnapp, A. (1993). La conquête du passé. Aux origines de l'archéologie. París.
- Trigger, B. G. (1992). Historia del pensamiento arqueológico. Barcelona.
- Watson, P. J., Leblanc, S. i Redman, Ch. L. (1974), El método científico en arqueología. Alianza, Madrid.
- White, L. (1982), La ciencia de la Cultura. Un estudio del hombre y la civilización. Paidós, Barcelona.